

ת"פ 34286/09/14 - מדינת ישראל נגד ר מ

14 ספטמבר 2017

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 34286-09-14 מדינת ישראל נ' מ
מספר פל"א 2013/_449812__

לפני כבוד השופט שמואל הרבסט
המאשימה מדינת ישראל

נגד
הנאשם ר מ

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד אלה תורן

הנאשם וב"כ עו"ד לימור זקן

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

הנאשם הודה והורשע בעבירה של פציעה.

לפני כארבע שנים, ביום 11.10.13, שהה הנאשם יחד עם ארבעה אחרים במקלט ברחוב ----- במהלך מפגש זה, התפתח וויכוח בין הנאשם לבין מ ס אשר במהלכו זרק הנאשם בקבוק בירה ופגע בראשו של ס.

כתוצאה ממעשים אלו, נגרמו לס חתכים במצחו, אחד המם מדמם וכן נפוחות.

ב"כ המאשימה הצביע בטיעוניה על הפגיעה הקשה בגופו של אדם אחר ונוכח פגיעה זו ובשל נסיבותיה של העבירה עתרה לענישה הכוללת שבעה חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי קנס ופיצוי למתלונן, תוך שהיא מציינת כי המתחם העונשי ההולם צריך שיעמוד על מאסר קצר ועד ל18 חודשי מאסר בפועל.

לעומתה, ב"כ הנאשם הצביע על מצבו הקוגניטיבי של הנאשם אשר יפורט בהמשך, ועתרה לענישה צופת פני העתיד.

עמוד 1

מעשהו של הנאשם, על פניו, הינו חמור. הנאשם היה שרוי בעיצומו של וויכוח מילולי, והחליט במהלך וויכוח זה לעבור מן התחום המילולי לתחום המעשי תוך שהוא השתמש בשל כך בבקבוק בירה שהחזיק בידיו.

על פניו, נוכח הפגיעה במתלונן ולאור מעשה האלימות המובהק, ראוי היה כי מתחם הענישה ההולם יעמוד על מאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד למאסר בפועל בן מספר חודשים.

אלא, שתיקון 113 לחוק העונשין העוסק בהבניית הענישה מלמדינו כי בטרם היקבע המתחם העונשי ההולם יש להתחשב בין היתר ב"קרבה לסייג לאחריות פלילית".

לשם כך, עלינו לחרוג מתחומי המעשה הטהור העומד בפני עצמו ולבדוק במידת מה את העושה ואת נתוניו.

הנאשם שלפני, בן 31 שנים, יליד שנת 1986 והוא סובל מלקויות שונות.

דו"ח ועדת האבחון אשר הוגש לעיוני מלמד כי על אף שהנאשם התבטא באופן חופשי וברור ומבין את הנאמר לו, ואף מנהל משק בית עצמאי, הרי שקיים קושי בהסתגלותו החברתית והוא מרבה להסתכסך עם הסובבים לו.

הנאשם מגלה, כך על פי הדו"ח, תובענה לקויה למצבו וכן סבילות נמוכה ללחצים.

התנהגותו אימפולסיבית ללא בקרה ושיפוט וללא יכולת צפייה של תוצאות התנהגותו.

בשל כל אלו, נזקק הנאשם למסגרת תומכת ולליווי טיפולי, ריגשי, תעסוקתי והדרכתני. אמנם שיפוטו תקין, אולם אין בשיפוט נורמאלי זה כדי להביאו לשליטה מוחלטת בדחפיו.

כך לגבי אחריותו למעשיו, וכך אף לגבי הבנתו את ההליך המשפטי ואת הדמויות הפועלות בו.

נדמה כי הנאשם אינו נמצא בתחומי הסייג הפלילי המהווה פטור מעבירות רבות, אך הוא קרוב מאוד לסייג זה באופן שבהבנתו כמעט ואינה מאפשרת לו לשלוט במעשיו.

אבחון נוסף מטעם בית החולים הדסה הר הצופים בירושלים אף הוא תומך במסקנות אלו ומצוין במסגרתו של דו"ח זה כי הנאשם "**מתפקד ברמה שכלית התפתחותית שהיא בתחום הנמוך של הנורמה**". גם דו"ח זה מסתיים בהמלצה לליווי אישי עוטף וצמוד בכל תחומי החיים.

המחוקק, בעת שתיקן את תיקון 113 לחוק העונשין, העניק את הבכורה לגמול ולהלימה, רוצה לומר, לכל מעשה ישנן השלכות ולכל עבירה צריך שיהיה עונש בסופה.

עם זאת, המחוקק עצמו הכיר במצב קוגניטיבי גבולי כגורם שיש בו כדי להשפיע על קביעת מתחם הענישה ההולם.

מאבחונים אלו שמצויים בפני עולה כי בעת שהנאשם מצוי בלחץ נפשי או אחר, הרי שאין במחסומים השכליים הקיימים אצלו כדי לעצור אותו מביצוע עבירות פליליות.

לטעמי יש בכך התייחסות בתיקון 113 (סעיף 40 ט' (8)) העוסק ב"מצוקתו הנפשית של הנאשם עקב התעללות בו ע"י נפגע העבירה". יצוין ויובהר כי התלונן מעולם לא התעלל בנאשם והוא הנפגע והקורבן בעבירה זו, אולם התנהגות נתפסה באמצעיו הקוגניטיביים והמוגבלים של הנאשם כפגיעה אשר מצריכה תגובת נגד.

נוכח כל אלו, נדמה כי מתחם הענישה ההולם צריך שיעמוד על מאסר מותנה ארוך ומרתיע ועד למספר חודשי מאסר בפועל ממש.

עד כאן - המעשה, ומכאן ואילך - העושה.

תסקירי שירות המבחן אשר הוגשו לעיוני חוזרים ומדגישים את אשר נאמר באבחונים שאת תוכנם פירטתי קודם, אך עם זאת מציינת קצינת המבחן כי הנאשם נוטל אחריות מלאה על מעשיו ומציין כי "פעל כתגובה להתנהגות המתלונן". עוד הוא מצייין כי כל חטאו של המתלונן היה בקשתו מהנאשם לחלוק עימו משקה אלכוהולי שהיה ברשותו. מדובר בשיח רגיל בין אנשים רגילים אשר באופן תדיר אינו גולש לפסים אלימים אלא שהנאשם שלפני אינו רגיל, הוא מיוחד והתנהגות זו נקלטה אצלו באופן אחר ומכאן תגובתו אשר אינה מוצדקת אך יש להביט בה נוכח אישיותו.

מאמצים טיפוליים, כמו גם אפשרו לביצוע ענישה בדרך של שירות לתועלת הציבור לא יוצלחו במקרה דנן בשל "קשיים אורגניים" הקיימים אצל הנאשם. רוצה לומר, הנאשם אינו מסוגל במצבו האורגני הנוכחי לבצע ולקחת חלק באמצעי ענישה אלה.

אכן המחוקק ביקש גמול, אולם המקרה דנן הוא ייחודי בכך שלא ניתן לקבל גמול.

הגמול שייתן הנאשם הוא אם ימשיך לטפל בעצמו ולחיות באופן עצמאי עם האמצעים הנתונים בידיו.

על אף הכל, יש ליצור הרתעה אשר תגן על הציבור מביצוע עבירות נוספות ופגיעה נוספת של הנאשם בבריות.

הניסיון מראה, כי מאסר מותנה אשר הוטל על הנאשם ביום 20.9.15 בעבירה של היזק ברכוש במזיד, השיגה את המטרה היעודה, ומאז לא נרשמו לנאשם עבירות חדשות או נוספות.

נוכח כל אלו, הרי שהנאשם שלפני מצוי בחלקו התחתון של מתחם הענישה ההולם ועל כן אני גוזר עליו את העונשים הבאים:

עמוד 3

1. שישה חודשי מאסר אשר לא ירוצו אלא אם יעבור הנאשם על כל עבירת אלימות למעט עבירת איומים, וזאת תוך שלוש שנים מהיום.
2. התחייבות בסך 1,000 ₪ שלא לבצע כל עבירת אלימות במשך שנתיים מהיום. ההתחייבות תיחתם עד ליום 18.9.17, ולא - ייאסר הנאשם למשך שלושה ימים.
3. פיצוי למתלונן בסך 1,000 ₪. הפיצוי יועבר לקופת בית המשפט עד ליום 1.8.18.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום מהיום.

ניתנה והודעה היום כ"ג אלול תשע"ז, 14/09/2017 במעמד הנוכחים.

שמואל הרבסט , שופט

הוקלדעלידיהודיהמזרחי